

ČESKÁ REPUBLIKA - OKRESNÍ SOUD PRAHA-VÝCHOD

Na Poříčí 20/1044, 112 97 Praha 1

tel. 221 729 311 fax.: 257 005 060

e-mail: podatelna@osoud.phav.justice.cz, ID datové schránky: zyaabwu

43Si 234/2021

XXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX

ROZHODNUTÍ

Okresní soud Praha – východ rozhodl ve věci účastnice **XXXXXXXXXXXXXXXXXX**, o žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., takto:

Podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění (dále jen „zákona č. 106/99 Sb.“) ve spojení s § 12 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/99 Sb. se **odmítá** žádost účastnice **XXXXXXXXXXXXXXXXXX**, (dále jen **žadatelka**) ze dne 16.11.2021, kterou se domáhala poskytnutí informace – anonymizované části jakéhokoliv trestního spisu, konkrétně protokolu o výsledku, z přípravného řízení. Dále poskytnutí části spisu, ve které je zaznamenán výsledek vedený v řízení před soudem v počtu tří kusů.

Odůvodnění:

1. Dne 16.11.2021 obdržel Okresní soud Praha - východ (dále jen „soud“), shora uvedenou žádost žadatelky. Předmětem žádosti je poskytnutí anonymizované části jakéhokoliv trestního spisu, konkrétně protokolu o výsledku, z přípravného řízení. Dále poskytnutí části spisu, ve které je zaznamenán výsledek vedený v řízení před soudem v počtu tří kusů.
2. Zákon č. 106/99 Sb. označuje za povinný subjekt dle § 2 odst. 1, 2 toho, kdo má poskytovat informace vztahující se k jeho působnosti, a to státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. V § 2 odst. 2 citovaného zákona je určeno, že povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.
3. Podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/99 Sb. povinné subjekty dále neposkytnout informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.
4. Žadatelka v předmětné žádosti požaduje protokoly z výsledku prováděného v trestním řízení, a to jak ve fázi přípravného řízení, tak ve fázi řízení před soudem. Jedná se tak o informace o úkonech soudu (a orgánů činných v trestním řízení), které směřují k objasnění skutkového stavu, tedy o úkony, na které se vztahuje zákonná výjimka na poskytování informací dle § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/99 Sb. (viz Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, komentář k § 11, dostupný na www.beck-online.cz).

5. Vzhledem k tomu, že zákon omezuje shora uvedené právo žadatelky, povinný subjekt dále posuzoval, zda je dána podmínka nezbytnosti omezení tohoto základního práva a svobody jednotlivce (právo na informace) v demokratické společnosti.
6. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, konstatoval, že: *„Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná. Takovou povinnost mají i všechny subjekty aplikující relevantní právní úpravu, obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, tj. osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví. Žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod, zaručenou ústavním pořádkem. V každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné orgány veřejné moci zvážit význam a intenzitu dotčených práv.“*
7. Při řešení konfliktu mezi základními lidskými právy a svobodami je využíván tzv. test proporcionality, jehož výsledkem je závěr o nutnosti upřednostnit jedno z konkurujících si subjektivních práv při současném minimálním omezení práva druhého., skládající se ze tří kritérií, která byla definována v nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02: *„První z nich je princip způsobilosti naplnění účelu (nebo také vhodnosti), dle něhož musí být příslušné opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku. Dále se pak jedná princip potřebnosti, dle něhož je povoleno použít pouze nejšetrnějšího – ve vztahu k dotčeným základním právním a svobodám – z více možných prostředků. Třetím principem je princip přiměřenosti (v užším smyslu), dle kterého újma na základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, tj. opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních.“*
8. V posuzovaném případě žadatelka požadovala poskytnutí protokolů z výslechů učiněných v průběhu trestních řízení, což je zapovězeno (jak je podrobně vysvětleno shora) ustanovením § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/99 Sb. Zásah do práva na informace spočívající v odmítnutí žádosti je plně způsobilý dosáhnout sledovaného cíle, a to neposkytnutí informací, jejichž poskytnutí zákon vylučuje. Princip vhodnosti je tedy naplněn. Naplněn je i princip potřebnosti, neboť žadatelka požadovala poskytnutí pouze těchto informací, a nebylo tedy možné vyhovět žádosti alespoň částečně.
9. Pokud jde o třetí princip přiměřenosti, povinný subjekt se zabýval hodnocením, zda existuje nějaký veřejný zájem na poskytnutí žádané informace, neboť právo na informace je politickým právem, které slouží k realizaci svobody projevu. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2015, čj. 1 As 229/2014 – 48, konstatoval: *„Právo na poskytování informací je odrazem principu veřejné kontroly fungování státu. (...) Je vždy nutné zkoumat, zda existuje legitimní zájem na tom, aby se postup vůči konkrétní osobě stal součástí veřejné diskuse. Tento legitimní zájem je zpravidla dán, týká-li se činnost státních orgánů osob veřejně činných, a to z důvodu právě jejich veřejné činnosti.“* Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02, k povaze práva na informace uvedl, že jej *„nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvědavosti. Je to právo na informaci v politickém slova smyslu, chápánou velmi široce, tj. takovou, kterou člověk žijící ve státě potřebuje k tomu, aby v prakticky dosažitelné míře znal, co se děje na veřejnosti v jeho okolí.“* Žadatelka v žádosti uvádí, že informace požaduje pro studijní účely. Z takto formulované žádosti nikterak nevyplývá veřejný zájem, který by mohl odůvodnit zásah do práva osob zúčastněných na řízení, vyjádřených v omezení možnosti nahlížení do procesního spisu dle trestního řádu, který má svůj odraz i v omezení zakotvených v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Absence veřejného zájmu tak zcela potvrzuje závěr povinného subjektu, že omezení práva na poskytnutí informací je v tomto případě zcela legitimní a přípustné.

10. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že je dána zákonná výjimka upravená v ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/99 Sb., neboť jsou požadovány informace o rozhodovací činnosti soudu, a po provedeném testu proporcionality nebyl shledán veřejný zájem odůvodňující poskytnutí takové informace. Proto soud postupoval podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/99 Sb., a žádost odmítl.

11. Nad rámec povinný subjekt podotýká, že v souladu s § 189 odst. 1 vnitřního a kancelářského řádu (Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org.) může předseda soudu povolit nahlížení do spisu (uložených na spisovně příslušného soudu) z vědeckých a výzkumných důvodů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podat odvolání ve lhůtě 15ti dnů ode dne doručení rozhodnutí, a to k Ministerstvu spravedlnosti České republiky prostřednictvím Okresního soudu Praha - východ.

Praha 1. prosince 2021

Mgr. Jana Stejskalová
předsedkyně Okresního soudu Praha-východ